

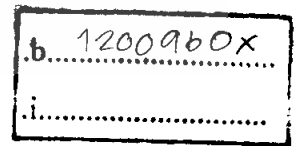
สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ผลของกระบวนการผลิตต่อปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดของน้ำใบบัวบก
(Effect of processing on the amount of total polyphenol of Asiatic Pennywort extract)

ร.ท.
๘ 199 ๗
๒๕๕๐

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 85414
วัน,เดือน,ปี..... 1.1 พ.ศ. 2551

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
คณะอุตสาหกรรมเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลของกระ
(Effect of pn

ใบบ๊วยก
ort extract)

1. นางสาว
2. นางสาว

7040215

7041095

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก

21 สิงหาคม 2551

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ
เอ.ไพฑูริย์ สวัสดิ์ทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ผลของกระบวนการผลิตต่อปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดของน้ำใบบัวบก

(Effect of processing on the amount of total polyphenol of Asiatic Pennywort extract)

จัดทำโดย

นางศ

นางศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุงเทพฯ 10520

King Mongkut's Institute of Technology

Lardkrabang

Bangkok 10520 Thailand

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางสาวศกลศุภา อ่องสุวรรณ, นางสาวรัฐพร รอดภัย. 2550 : ผลของกระบวนการผลิตต่อปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดของน้ำใบบัวบก

(Effect of processing on the amount of total polyphenol of Asiatic Pennywort extract)

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร. คณะอุตสาหกรรมเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จิราภรณ์ สิริสัมพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาผล

มีวิธีการผลิต 4 วิธี คือ

บัวบกผสมน้ำเชื่อมพาท

ากที่ได้จากการผลิตนี้

สีเขียวแต่ในกากจะมี

ออกมาได้มีสีอ่อนกว่า

เคมน้ำเชื่อม และ

สารประกอบโพลีฟีน

เท่ากับ 0.211 ไมโคร

ไมโครกรัมของกรดแก

บัวบกสดผสมน้ำเชื่อม

ลดลงตามลำดับ ดังนี้

บัวบกสดมากที่สุด และในส่วนกากของบัวบกยังคงมีปริมาณ

โพลีฟีนอลทั้งหมดเหลืออยู่มากจึงควรนำไปเสริมในผลิตภัณฑ์อาหารอื่น เช่น กูกี้ เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ

คในน้ำใบบัวบก ที่

งสมน้ำเชื่อม น้ำใบ

ก น้ำใบบัวบกและ

กากนั้นลักษณะเป็น

ึงทำให้กากที่วัดสี

มขึ้นเมื่อได้ทำการ

วิเคราะห์ปริมาณ

โพลีฟีนอลมากที่สุด

มีค่าเท่ากับ 0.153

ใบบัวบกสด น้ำใบ

พาสเจอร์ไรซ์มีค่า

โง้มคอยู่ในน้ำใบ

ผู้จัดทำ.....

หน้า.....

ลายมือนักศึกษา

.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา

21, ๖๖, ๕๖

วัน/เดือน/ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำปัญหาพิเศษในเรื่องผลของกระบวนการผลิตต่อปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดของน้ำใบบัวบก ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์จิราภรณ์ สิริสัมพันธ์ ซึ่งให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ยุพร พิษกมฺุทร ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ อีกทั้งยังช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสิ้น ทั้งคุณพ่อ คุณแม่และญาติๆ ที่คอยให้กำลังใจ กำลังทรัพย์และอื่นๆ ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้า ทำให้ปัญหาพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	1
บทที่ 2 วารสาร	2
2.1 ปี	2
2.	2
2.2 ค	2
2.	4
2.2 ค	5
2.	7
2.3 ก	8
2.4 ค	9
2.5 ค	10
2.6 ผ	11
บทที่ 3 วัตถุประสงค์ สารเคมี และวิธีการทดลอง	12
3.1 วัตถุประสงค์	12
3.2 อุปกรณ์ในการทดลอง	12
3.3 อุปกรณ์ครัว	13
3.4 สารเคมี	13
3.5 ขั้นตอนและวิธีการทดลอง	13
3.5.1 ขั้นตอนการผลิตน้ำไบบับกคามท้องตลาด	14
3.5.2 การเตรียมน้ำไบบับกคามที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ	15
3.5.3 การวิเคราะห์หองค์ประกอบทางกายภาพ	16
3.5.4 การวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบโพลิฟีนอลทั้งหมด	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์	19
4.1 สมบัติทางกายภาพ	19
4.2 ปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมด	20
บทที่ 5 สรุปลผลการทดลอง	23
เอกสารอ้างอิง	24
ภาคผนวก ก	25
การคำนวณ	25
ตัวอย่าง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 บัวบก	2
2 Structure of triterpene glycoside: asiatic acid, asiaticoside ,madecassic acid,and madecassoside	4
3 ปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลของ ใบ,รากและก้านบัวบก	6
4 ขั้นตอนการผลิตน้ำใบบัวบกตามท้องตลาด	14
5 การพาสเจอร์ไรซ์ด้วยการให้ความร้อนแบบ indirect heat โดยการใช้หม้อต้มน้ำร้อน	15
6 ปริมาณโพลี น้ำใบบัวบก ผสมน้ำเชื่อม	21
7 ความสัมพันธ์ ความขาวคล้ำ	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คุณค่าทางโภชนาการของใบบัวบก 100 กรัม	3
2 ชนิดและปริมาณของสารประกอบฟีนอลในส่วนต่างๆของพืช	7
3 การเตรียมกราฟมาตรฐานของกรดแกลลิก	17
4 ค่าสีของใบบัวบกและกา	19
5 ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ของน้ำใบบัวบกสด น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อม และน้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์	19
6 ค่าความเป็นกรด ค่า pH ของน้ำใบบัวบกสด น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน น้ำใบบัวบก	20
7 ปริมาณโพสตี น้ำใบบัวบก น้ำเชื่อมพาส	20
8 ค่าการดูดกลืน กรดแกลลิก	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันคนหันมาใส่ใจเรื่องสุขภาพและให้ความสำคัญกับอันตรายของอนุมูลอิสระที่มีต่อร่างกายมากขึ้น อนุมูลอิสระสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในร่างกายมนุษย์เองและได้รับจากสิ่งแวดล้อมภายนอก อนุมูลอิสระจะทำลายองค์ประกอบหลักของเซลล์และสมดุลของระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำให้เกิดโรค เช่น โรคมะเร็ง โรคหัวใจ ไขมันอุดตันในเส้นเลือดและไขข้ออักเสบ (พรทิพย์, 2546) การรับประทานอาหารประเภทผักและผลไม้ไม่มีผลช่วยลดอันตรายจากสารต้านอนุมูลอิสระได้เพราะในผักและผลไม้ถูกนำไปด้วยสารประกอบโพลีฟีนอลซึ่งมีฤทธิ์เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant)

น้ำใบบัวบกเป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมบริโภคจำนวนมากเพราะเข้าใจว่ามีส่วนช่วยบำรุงสุขภาพ โดยมีจำหน่ายอย่างแพร่หลาย จากการศึกษาของ Abdul-Hamid A. และคณะ (2017) พบว่าสารประกอบโพลีฟีนอลในน้ำใบบัวบกมีฤทธิ์ช่วยลดอนุมูลอิสระของหนูทดลองที่มีอายุมากกว่า 50 เดือน ผลทำให้ปริมาณของอนุมูลอิสระลดลงเมื่อเทียบกับน้ำดื่มปกติไปหรือไม่ อย่างไรก็ตาม โพลีฟีนอลที่เป็น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณ
2. เพื่อศึกษาผลของวิธีการผลิตที่มีต่อสารประกอบ โพลีฟีนอลทั้งหมดของน้ำใบบัวบก

บทที่ 2

วารสารปริทรรศน์

2.1 บัวบก (Asiatic pennywort)

บัวบก หรือที่รู้จักกันในชื่อท้องถิ่นว่า ผักแว่น ,ผักหนอก มีชื่อวิทยาศาสตร์คือ *Centella asiatica* (Linn.) Urban. ชื่อวงศ์ Umbelliferae เป็นพรรณไม้ล้มลุกจัดอยู่ในจำพวกผัก ลำต้นชอบเลื้อยไปตามพื้นดินที่ชื้นและ โดยทั่วๆ ไปขึ้นง่าย

ภาพที่ 1 บัวบก

2.1.1 การใช้ประโยชน์

2.1.1.1 การใช้ประโยชน์ด้านอาหาร

ส่วนของบัวบกที่ใช้รับประทานคือใบและเถา ซึ่งโดยรับประทานเป็นผักแก้มกับแกงเผ็ดและน้ำพริก และนิยมนำมาทำเครื่องดื่มน้ำใบบัวบก

บัวบกประกอบด้วยสารอาหารหลายชนิด เช่น โซเดียม แมกนีเซียม แคลเซียม วิตามินชนิดต่างๆ เช่น ไทอะมิน(วิตามินบี 1) ไรโบฟลาวิน(วิตามินบี2) ไพริดอกซิน(วิตามินบี6) วิตามินซีและกรดอะมิโนหลายชนิด เช่น กลูตาเมต อลานีน ฮีสทีดิน เป็นต้น คุณค่าโภชนาการของใบบัวบกดังแสดงในตารางที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 คุณค่าทางโภชนาการของใบบัวบก 100 กรัม

สารอาหาร	ปริมาณ
น้ำ	86.0 กรัม
คาร์โบไฮเดรต	7.1 กรัม
โปรตีน	1.8 กรัม
ไขมัน	0.9 กรัม
กาก	2.6 กรัม
แคลเซียม	146 มิลลิกรัม
ฟอสฟอรัส	30 มิลลิกรัม
	ม
	ม
	ม
	ม
	ม
	ม

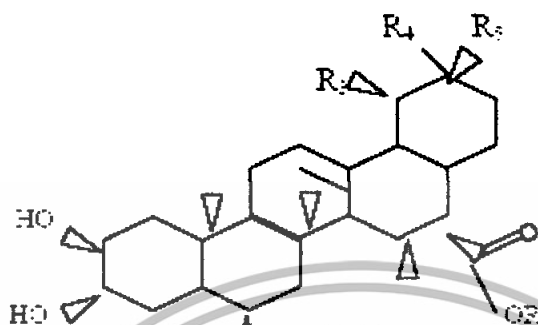
หมายเหตุ IU =
ที่มา : สถาบันการแ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.2 การใช้ประโยชน์ทางยา

บิวบคประกอบด้วยสารที่มีฤทธิ์ในทางยาได้แก่ asiaticoside , asiatic acid , madecassic acid, madeacassic acid

ภาพที่ 2 : Structure of
madecassoside

ที่มา: Brinkhaus, *et al.*

Saponins					R ₁
Asiatic acid				H ₁	H
Asiaticoside				H ₁	H
Madecassic acid				H ₁	H
Madecassoside	-OH	-β-D-glc-(6-1)-	β-D-glc-	-CH ₂	-CH ₂ H
		(4-1)-L-rha			

ส่วนของบิวบคที่ใช้เป็นยา คือส่วนของต้น ใบและเมล็ด สรรพคุณทางยาสามารถ
แก้เจ็บคอได้ ทำให้มีความสดชื่น ชุ่มคอ แก้ไข้ในได้ดี สามารถลดความดันโลหิตสูงได้ และช่วยบำรุง
กำลัง บำรุงหัวใจ แก้อ่อนเพลีย กระจายน้ำ ขับปัสสาวะ รักษาบาดแผล แก้โรคปวดเมื่อย แก้โรคเรื้อน
แก้กามโรค ตับอักเสบ ส่วนเมล็ดมีรสขมเย็น แก้บิด แก้ไข้ ปวดศีรษะ (มนตรี แสนสุข)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณลำไส้ใหญ่ ซึ่งมีจุลินทรีย์ต่าง ๆ ช่วยย่อยสลายให้อยู่ในรูปของอะโกลโคโคนก่อน จึงจะมีการดูดซึมที่บริเวณส่วนปลายของลำไส้ใหญ่ แต่จุลินทรีย์ไม่สามารถย่อยสลายสารประกอบฟีนอลิกได้ทุกชนิด ซึ่งสารประกอบเหล่านี้จะถูกขับออกมาพร้อมกับอุจจาระ(วิวัฒน์, 2545)

จากการศึกษาของ Zainol M.K.และคณะ,2003 ได้วิเคราะห์หาปริมาณสารประกอบฟีนอลทั้งหมดในใบบวบกพบว่าส่วนของใบมีสารประกอบฟีนอลสูง (8.13-11.7 กรัมต่อ100 กรัมของตัวอย่างแห้ง) รากมีสารประกอบฟีนอล (6.46-10.5กรัมต่อ100 กรัมของตัวอย่างแห้ง) และก้านมีสารประกอบฟีนอล ต่ำสุด (3.23-4.91 กรัมต่อ100 กรัมของตัวอย่างแห้ง) ดังนี้

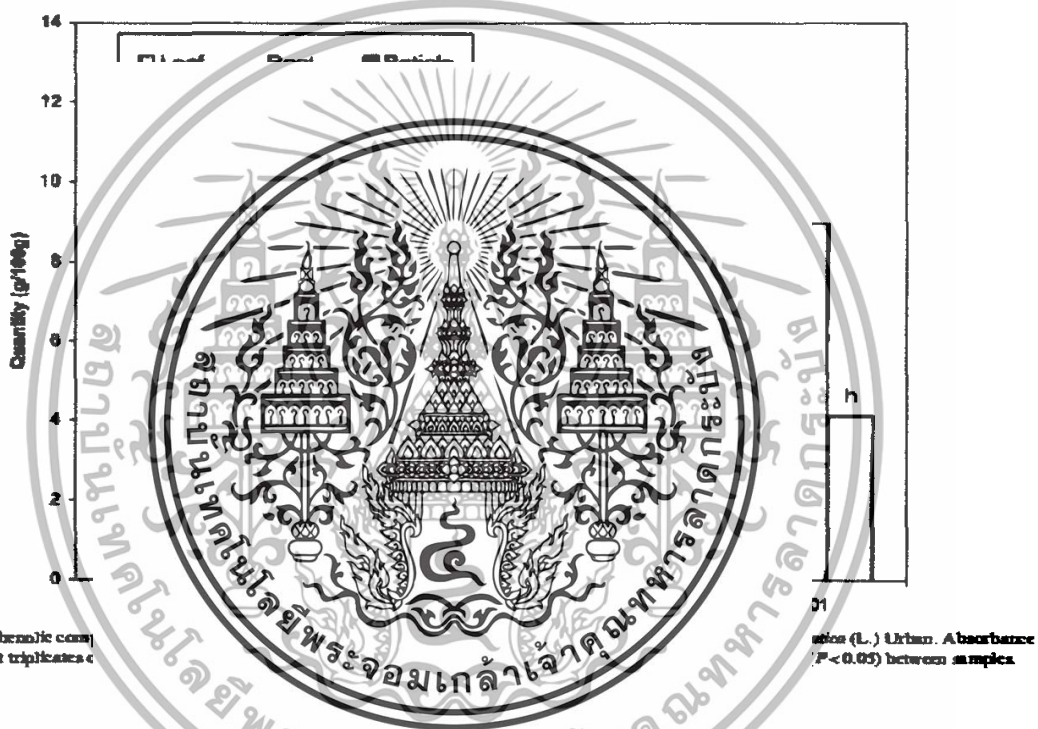

Fig. 3. Total phenolic content values represent triplicates

Urban Absorbance $P < 0.05$ between samples

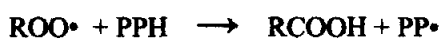
ภาพที่ 3 : ปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลของ ใบ,รากและก้านบวบก

ที่มา : Zainol M.K.และคณะ,2003

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 สมบัติการเป็นสารต้านออกซิเดชันของสารประกอบฟีนอลิก (วิวัฒน์, 2545)

สมบัติที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันของสารประกอบฟีนอลิก คือ การเป็นสารต้านออกซิเดชัน (antioxidants) และสารต้านการกลายพันธุ์ (antimutagens) และการใช้สารประกอบฟีนอลิกในการป้องกันโรคต่างๆ โดยเฉพาะโรคหัวใจขาดเลือด โรคมะเร็ง โดยสารประกอบฟีนอลิกจะทำหน้าที่กำจัดอนุมูลอิสระและไอออนของโลหะที่สามารถเร่งการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของไขมันและโมเลกุลอื่นๆ ด้วยการให้อะตอมไฮโดรเจนแก่อนุมูลอิสระอย่างรวดเร็ว ดังปฏิกิริยา

เมื่อสารประกอบฟีนอลิกให้อะตอมไฮโดรเจนแก่อนุมูลอิสระไปแล้ว อนุมูลอิสระของสารประกอบฟีนอลิก
อนุมูลอิสระของสารประกอบฟีนอลิกเหล่านั้นสามารถ

ของพืช เช่น เมล็ด ใต้ และโอลีฟ ใบ ใต้ แก่ ช

ตารางที่ 2 ชนิดและ

เมื่อสารประกอบฟีนอลิกให้อะตอมไฮโดรเจนแก่อนุมูลอิสระไปแล้ว อนุมูลอิสระของสารประกอบฟีนอลิก
อนุมูลอิสระของสารประกอบฟีนอลิกเหล่านั้นสามารถ
ต่อไป นอกจากนี้
ให้สารประกอบฟีน
เบได้ในส่วนต่าง ๆ
รุ่น ส้ม พริกไทยดำ

ส่วนของพืช	ชนิดและปริมาณของสารประกอบฟีนอล
ผล	Cinnamic acids > catechins ~ leucoanthocyanins (flavan3,4-diols) > flavonols
ใบ	Flavonols ~ Cinnamic acids > catechins ~ leucoanthocyanins
เนื้อไม้	Catechins ~ leucoanthocyanins > flavonols > Cinnamic acids
เปลือกไม้	เหมือนในเนื้อไม้แต่จะมีปริมาณสูงกว่า

ที่มา: Pratt , 1992

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมด (Peter and Simo,1994)

วิเคราะห์ปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอล คือ วัดปริมาณความเข้มข้นของสารประกอบทั้งหมดที่มีหมู่ไฮดรอกซิลอยู่ในโมเลกุล โดยไม่คำนึงถึงน้ำหนักโมเลกุลของสารประกอบโพลีฟีนอลนั้นๆ การวิเคราะห์หาปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดโดยทั่วไปมี 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่1 Folin-Denis method

ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นเป็นปฏิกิริยารีดักชัน-ออกซิเดชัน (reduction-oxidation) โดยสารประกอบฟีนอลถูกออกซิไดซ์ในสถานะที่เป็นค่า่าง จากนั้นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจะ ไปรีดิวซ์สารประกอบเชิงซ้อนทั้ง สติค-ฟอสโฟโมลิบดิก (phosphotungtic – phosphomolybdc complex) ได้ผลิตภัณฑ์เชิงซ้อนที่มีสีน้ำเงิน และสามารถวัดค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 730 นาโนเมตร

วิธีที่2 Folin-Cioaltea method

เป็นวิธีที่ปรับ

เช่นเดียวกับ Folin-Denis แล้วใช้สารละลายเกลือ โมลิบดิก (phosphotungstic acid) เพิ่มขึ้น

วิธีที่3 Price-Butler method

ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นโดยสารประกอบฟีนอลถูกออกซิไดซ์ใน ผลิตภัณฑ์เชิงซ้อนที่มีวิธีการนี้มีวิธีการที่ง่าย

องการเกิดปฏิกิริยา ที่มีปริมาณมากขึ้น รวมทั้งสติค-ฟอสโฟ ที่มีสีน้ำเงินที่สว่าง

โดยสารประกอบฟีนอลถูกออกซิไดซ์ใน ผลิตภัณฑ์เชิงซ้อนได้ 730 นาโนเมตร ซึ่ง

2.4 ความคงตัวของสารประกอบฟีนอลในการเป็นสารต้านออกซิเดชัน

ความคงตัวของสารประกอบฟีนอลในการเป็นสารต้านออกซิเดชันจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของโมเลกุลสารประกอบฟีนอล ได้แก่

2.4.1 ค่าความเป็นกรดค่า (pH)

เนื่องจาก OH- group ในแต่ละตำแหน่งของสารประกอบฟีนอลมีบทบาทต่อคุณสมบัติของการเป็นสารต้านออกซิเดชัน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงค่าความเป็นกรดค่าซึ่งจะมีผลให้ OH- group เกิดการเปลี่ยนแปลง จึงน่าจะมีผลต่อสมบัติของการเป็นสารต้านออกซิเดชันของสารประกอบฟีนอลด้วย เช่นเดียวกัน (Jackman and Smith, 1996)

2.4.2 อุณหภูมิ

อุณหภูมิสูงในระหว่างการทำปฏิกิริยาจะทำให้สารประกอบฟีนอลโมเลกุลเล็กๆ กระจายกลายเป็นไอไปได้ในลักษณะเป็นวงแหวน 3 โดยวงแหวน B จะเป็ตามลำดับ (Jackman a จากการศึกษา ด้านปฏิกิริยาออกซิเดชัน สามารถสกัดสาร antio โย ก้าน และรากของบับ

อุณหภูมิต่ำจะช่วยให้สารประกอบฟีนอลโมเลกุลเล็กๆ กระจายกลายเป็นไอไปได้ในลักษณะเป็นวงแหวน 3 โดยวงแหวน B จะเป็ตามลำดับ (Jackman a จากการศึกษา ด้านปฏิกิริยาออกซิเดชัน สามารถสกัดสาร antio โย ก้าน และรากของบับ

2.4.3 แสง

แสงแดดเร่งการประกอบฟีนอล เช่น เรืองแสงและไวต่อการ เนื่องจากความร้อนให้เกิดเร็วขึ้นด้วย (Jackman and Smith, 1996)

2.4.4 เอ็นไซม์

ในสภาพที่มีเอ็นไซม์ polyphenoloxidase อยู่ด้วยจะเป็นการเร่งการเปลี่ยนแปลงของสารประกอบฟีนอลบางชนิดให้เกิดได้เร็วขึ้น แต่อัตราเร่งปฏิกิริยาจะแตกต่างกันออกไป Fuel al (1992) พบว่า polyphenoloxidase สามารถเร่งการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของ(-)-epicatechin ได้ดีกว่า (+)-catechin

2.4.5 การรวมตัวกับโมเลกุลอื่นๆ

สารประกอบฟีนอลสามารถเกิดการรวมตัวกับโมเลกุลอื่นๆ เช่น โปรตีน โพลีแซคคาไรด์ อัลคาลอยด์และแอนโทไซยานินได้ง่าย และปฏิกิริยาอาจจะเป็นแบบสามารถผันกลับได้หรือไม่ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ในขณะที่เกิดปฏิกิริยา เช่น ออกซิเจน ไฮดรอกซิล เอ็นไซม์และกรดเป็นต้น ซึ่งเป็น

1 C6-C3-C6 โดยมี

ารับออกซิอัลดีไฮด์ 92)

รากบับจะมีสาร และเอทธานอล จะ นของสารสกัดจาก าชเขตเชียส

งโครงสร้างของ ษยานินจะสามารถ ให้เกิดการสลายตัว

ตัวการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสมดุลของปฏิกิริยา เช่น ทำให้สารประกอบในภาวะสมดุลรวมตัวกัน และตกตะกอนแยกออกมา หรือเกิดพันธะ โควาเลนต์รวมกันเป็นสารใหม่ทำปฏิกิริยาไม่สามารถผันกลับ ได้ (Haslam et al,1992) หากปรากฏการณ์เหล่านี้มีผลทำให้สารประกอบฟีนอลมีการเปลี่ยนแปลงของ โครงสร้างไป จะทำให้สารประกอบฟีนอลสูญเสียสมบัติในการเป็นสารต้านออกซิเดชัน ไปได้

2.5 ความรู้เกี่ยวกับอนุมูลอิสระ (free radical)

อนุมูลอิสระ (free radical) หมายถึง กลุ่มของสารที่มีอิเล็กตรอนวงนอกที่ยังไม่ได้จับคู่มากกว่า หรือเท่ากับหนึ่งอิเล็กตรอน ดังนั้นจึงมีความว่องไวสูงในการเข้าทำปฏิกิริยากับสารชีวโมเลกุลในร่างกาย โดยทั่วไปเซลล์อนุมูลอิสระส่วนใหญ่เกิดขึ้นระหว่างการถ่ายทอดอิเล็กตรอนจาก โมเลกุลของออกซิเจน ไปยัง โมเลกุลของน้ำเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คบพันธะของคลอจีเจนที่ไวต่อปฏิกิริยา(re-activeoxygen

spiceice,ROH) ซึ่งสาร radical, HO) อนุพันธ์ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มของ สำคัญ ได้แก่ เปอร์ออก ว่องไวและกลุ่มของอ

(วิทยา และพัชนี, 2542 โดยปกติร่าง (antioxidant defense : ไซค์คิสมิวเดนท์ (supx ดัน กลุ่มของสารและโ ยูไบควิโนน (ubiquim (transferrin) เป็นต้น นอยด์เป็นต้น (วิทยาและพัชนี, 2542)

·ครอกซิล(hydroxyl โปรคลอรัส(HOCl) n spiceice ,RNH) ที่ พันธุ์ของออกซิเจน ภาย เอนดิออกซิแคนท์ lase) ,ซูปเปอร์ออก ne peroxi date)เป็น ไบลิรูบิน (biliruein) และทรานสเฟอริน รัช และสารแคโรที

แหล่งที่มาของอนุมูลอิสระสามารถแบ่งได้ดังนี้ (พรทิพย์ , 2546)

1. อนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นในร่างกาย ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการเมแทบอลิซึมของร่างกายเอง
 2. อนุมูลอิสระจากภายนอกในร่างกาย ได้แก่
 - การติดเชื้อ ทั้งจากแบคทีเรียและไวรัส
 - การอักเสบชนิดไม่ทราบสาเหตุ (autoimmunediseses) เช่น ข้ออักเสบ รูมาตอยด์ โรคเก๊าท์
 - รังสี เช่น รังสีแกมมา
 - สิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษ เช่น มลพิษในอากาศ โอโซน ไนโตรสออกไซด์ ไนโตรเจนออกไซด์
- ฝุ่นควันเสียและเขม่าจากเครื่องยนต์ควัน บุหรี่ ยาฆ่าแมลง อาหารที่มีกรดไขมันไม่อิ่มตัวหรือธาตุเหล็ก มากกว่าปกติ แสงแดด ความร้อน ยาบางชนิด เป็นต้น

เยื่อหุ้มเซลล์และเยื่อหุ้มอวัยวะต่าง ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างโมเลกุลของสารเหล่านี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 ผลของสารต้านอนุมูลอิสระ

สารต้านอนุมูลอิสระมีหน้าที่หลายอย่าง ได้แก่ทำหน้าที่เป็นสารรีดิวซ์ (reducing agent) เป็นตัวทำลายอนุมูลอิสระจับกับไอออนโลหะที่เร่งให้เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน เป็นตัวยับยั้งการเกิดออกซิเจนในรูปที่ไวต่อการเกิดปฏิกิริยาซึ่งพบในขั้นที่ 1 หรือ initiation step ของปฏิกิริยาออกซิเดชัน (ไมตรี สุทธจิตต์ และ อนุญา ขันทอง , 2543)

จากหน้าที่ต่างๆ ดังที่กล่าวมานี้ อนุมูลอิสระจึงมีความสำคัญในการชะลอหรือยับยั้งการเกิดปฏิกิริยาขั้นที่ 1 ของปฏิกิริยาออกซิเดชันหรือสามารถหยุดปฏิกิริยาลูกโซ่โดยการทำปฏิกิริยากับอนุมูล peroxy เพื่อให้เป็นสารที่มีความเสถียร หรือให้เป็นสารที่ไม่ทำปฏิกิริยาออกซิเดชันต่อไปหรือให้เป็นสารที่ไม่ใช่สารอนุมูลอิสระ (non-radical product)

โดยทั่วไปสารต้านอนุมูลอิสระแบ่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ ดังนี้ (ไมตรี สุทธจิตต์ และอนุญา ขันทอง, 2543)

1. primary antioxi-
กิริยาออกซิเดชันของไฮ-
รอลที่ได้จากธรรมชาติ ।

2. oxygen scaven-
ปิดได้ ได้แก่ กรดแอสค-
sodium erthobate เป็นต้น

3. secondary antioxi-
สารที่มีความเสถียร ได้แก่

4. enzymatic antioxi-
โดยเฉพาะไฮโรเจนเปอร์-

5. chelating agent

และทองแดง ซึ่งเป็น ไอออนที่ส่งเสริมและเร่งปฏิกิริยาออกซิเดชันของไขมัน ทำให้เกิดเป็นสารประกอบเชิงซ้อนที่เสถียร สารที่ทำหน้าที่จับกับ ไอออนของโลหะนี้ ได้แก่ กรดซัคทริก กรดอะมิโน ethylene diaminetetra-acetic acid (EDTA) เป็นต้น

สารในปฏิ-
อติค สาร โทโคฟี

อกซิเจนในระบบ
(orbic acid) และ

le ให้เป็น

ออกซิเจน

เช่น เหล็ก

บทที่ 3

วัสดุอุปกรณ์ ธารเคมี และวิธีการทดลอง

3.1 วัสดุคืบ

1. ไบร๊วบก จากตลาดบ่อบัว อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทราในช่วงเดือน ธันวาคม 2550- มกราคม 2551
2. น้ำตาลทราย
3. เกลือ
4. น้ำสะอาด

3.2 อุปกรณ์ในการทดลอง

1. เครื่องชั่งละเอียด 2 ตำแหน่ง
2. เครื่องวัดค่าทว
3. เครื่องวัดค่ากา
4. เครื่องวัดสียี่ห้
5. เครื่องเขย่า (v
6. Hand-refracto
7. หลอดทดลอง
8. ขวดวัดปริมาตร
9. ปีเปตขนาด 1
10. บีกเกอร์ขนาด
11. กระจกตวง
12. กรวยแก้ว
13. เทอร์โมมิเตอร์
14. กระดาษกรองยี่ห้อ Whatman เบอร์ 4
15. คิวเวตแก้ว
16. แท่งแก้วคนสาร
17. โกรก
18. ช้อนคักสาร
19. จุกยาง
20. นาฬิกาจับเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 อุปกรณ์ครัว

1. เครื่องปั่น (Blender)
2. หม้อ
3. มีด
4. เขียง
5. กระจอน
6. ผ้าขาวบาง
7. กะละมัง
8. ช้อนหรือทัพพี

3.4 สารเคมี

1. สายละลาย Fe
2. โซเดียมคาร์บอเนต
3. สารละลายกร
4. เอทานอล 95%
5. น้ำกลั่น

3.5 ขั้นตอนและวิธีการ

3.5.1 ขั้นตอนการ

ส่วนผสม

- ใบบัวบก
- น้ำเชื่อม
- น้ำเปล่าต้มสุกทิ้งไว้ให้เย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 การเตรียมน้ำไบบวกที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ

ทำการเตรียมน้ำไบบวก 4 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 น้ำไบบวกสด

เตรียมโดยนำไบบวกจาก ตลาคบ่อบัว อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรามาล้างทำความสะอาด เลือกสิ่งสกปรกออกและหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ จากนั้นปั่นไบบวกกับน้ำสะอาด (อัตราส่วนไบบวกต่อน้ำคือ 1:2) ด้วยเครื่องปั่น นานประมาณ 1 นาที กรองน้ำไบบวกสดด้วยผ้าขาวบาง

วิธีที่ 2 น้ำไบบวกสดพร้อมคิมผสมน้ำเชื่อมร้อน

ทำการเตรียมน้ำเชื่อมโดยการนำน้ำสะอาดไปตั้งไฟจนเดือดเติมน้ำตาลทรายจนละลายน้ำหมด เคี่ยวจนน้ำตาลได้ที่วัดปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix) แล้วนำน้ำเชื่อมที่เตรียมได้นั้นไปผสมกับน้ำไบบวกสดที่เตรียม

องศาเซลเซียส ซึ่งมี
กต่อน้ำเชื่อม 1:1

ปริมาณของแข็งที่ละลาย

วิธีที่ 3 น้ำไบบวกสด

ทำการเตรียมน้ำไบบวกสดที่เตรียมตามวิธีของแข็งที่ละลายได้ทั้ง

ผสมกับน้ำไบบวก
กที่ได้มีปริมาณ

วิธีที่ 4 น้ำไบบวกพาสเจอร์

เตรียมโดยการเดียวกับวิธีที่ 2 ตั้งทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง (°Brix) แล้วนำไปผสมกับน้ำให้มีความร้อนด้วยวิธี indirect heat นาน 20 วินาที

อมที่เตรียมแบบ
(°Brix) เท่ากับ 24
บวบกที่ได้นำมา
องศาเซลเซียส

ภาพที่ 5 การพาสเจอร์ไรซ์ด้วยการให้ความร้อนแบบ indirect heat โดยการใช้หม้อต้มแบบ 2 ชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพ

3.5.3.1 วัดสี

วัดสีโดยใช้เครื่องวัดสียี่ห้อ Minolta Chromameter CR-300 ใช้การวัดสีของใบบับวกและกาก

3.5.3.2 ปริมาณของแข็งทั้งหมด

ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ (Brix^o) (AOAC.1995) การวัดปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ โดยใช้ Hand refractometer ใช้แท่งแก้วจุ่มตัวอย่างน้ำใบบับวกหยดลงบนปริซึมของเครื่อง Hand refractometer ปิดแผ่นใสที่ให้แสงผ่านอ่านค่าองศาบริกซ์ที่สเกลของรอยต่อระหว่างสีขาวและ สีฟ้า

3.5.3.3 ค่าความเป็นกรด-ด่าง

ความเป็นกรดด่าง (pH) (AOAC.1995) วัดค่า pH โดยใช้ pH- meter ที่เทียบมาตรฐาน แล้วกับ บัพเฟอร์ pH 4 และ pH 7 โดยปรับตัวค่างน้ำใบบับวกในเบเกอร์ขนาดเล็ก ให้แท่ง pH มีระดับสูงท่วม สะพานเกลือของแท่ง

3.5.4 การวิเคราะห์ปริมาณ

การวิเคราะห์ทำ

ตัดแปลงจากวิธีที่รายงาน

3.5.4.1 เตรียมส

1. สะล

มิลลิลิตรในขวดวัดปริมาตร
สารละลายมาตรฐาน(๑

2. ปีเป

ปริมาณกรดแกลลิก(ga
ให้เป็น 10 มิลลิลิตร ดัง

๕) จะใช้วิธี

รจนได้ 50

ใช้เป็น

150 โดยให้มี

วมในแต่ละหลอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 การเตรียมกราฟมาตรฐานของกรดแกลลิก

หลอดที่	ปริมาตรของสารละลายกรดแกลลิก (ไมโครลิตร)	ปริมาณกรดแกลลิก (ไมโครกรัม)	ปริมาตรน้ำกลั่น (มิลลิลิตร)
1	0	0	10.00
2	50	20	9.95
3	100	40	9.90
4	150	60	9.85
5	200	80	9.80
6	250	100	9.75
7			9.70
8			9.65

3. เติมสารละลายที่อุณหภูมิห้องนาน 5
4. เติมสารละลายให้เข้ากันแล้วตั้งทิ้งไว้
5. วัดค่าการดูด
6. นำผลที่ได้ไมโครกรัม

มิให้เข้ากันตั้งทิ้งไว้
ละ 2 มิลลิลิตร ผสม
เอดที่ 1 เป็น blank
กรดแกลลิกเป็น

3.5.4. 2 ปริมาณโพลิที

1. การเตรียมตัวอย่างใบบวบกสดทำได้โดยการชั่งใบบวบก 0.5 กรัม นำบคให้ละเอียดในโกรกแล้วนำไปปรับปริมาตรในขวดวัดปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตรแล้วเติมน้ำกลั่นจนปริมาตร 50 มิลลิลิตรแล้วใช้ปิเปต 10 มิลลิลิตรดูดตัวอย่างใส่ในหลอดทดลอง

2. ปิเปตตัวอย่าง น้ำบวบกก่อนกรอง, น้ำใบบวบกสด, น้ำใบบวบกสด+น้ำเชื่อมเย็น, น้ำใบบวบกสด+น้ำเชื่อมร้อนและน้ำใบบวบก+น้ำเชื่อมเย็นพาสเจอร์ไรด์สกัด 0.5 มิลลิลิตรลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตรแล้วเติมน้ำกลั่นจนปริมาตร 50 มิลลิลิตรแล้วใช้ปิเปต 10 มิลลิลิตรดูดตัวอย่างใส่ในหลอดทดลอง

3. การเตรียมตัวอย่างกากทำได้โดยการชั่งกาก 0.5 กรัม นำไปปรับปริมาตรในขวดวัดปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตรแล้วเติมน้ำกลั่นจนปริมาตร 50 มิลลิลิตรแล้วใช้ปิเปต 10 มิลลิลิตรดูดตัวอย่างใส่ในหลอดทดลองกาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทำตามขั้นตอนข้อ 3.5.4.1 (ข้อ 3-5)

5. นำค่าดูดกลืนแสงของ สารละลายตัวอย่าง ไปคำนวณปริมาณ โพลีฟีนอลทั้งหมด โดยใช้ standard curve

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์

4.1 สมบัติทางกายภาพ

จากการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของตัวอย่างใบบัวบก, น้ำใบบัวบกชนิดต่างๆ และกาก รวม โดยการวัดสี, การวิเคราะห์ค่าความเป็นกรดต่างด้วยเครื่อง pH meter และวิเคราะห์ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดในตัวอย่างโดยใช้ hand refractometer ผลการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ ทั้งหมดของตัวอย่างน้ำใบบัวบกดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4. ค่าสีของใบบัวบกและกาก

ลักษณะ		ค่าสี*
ใบ	ด้านบน	31 ± 3.69
	ด้านล่าง	84 ± 2.60
กาก		35 ± 0.42

หมายเหตุ : L คือ ค่าความสว่าง

a คือค่าที่ขุ่นขาว

b คือค่าที่ขุ่นเขียว

* ค่าเฉลี่ย ± ส.ท.

จากตาราง พบ

บักบกเพราะได้ทำการ

ตารางที่ 5 ปริมาณข

น้ำเชื่อม และน้ำใบบัวบกผสมนม แรอมพ. เอสเซอเร

ะมีที่อ่อนกว่าในใบ
กว่า

น น้ำใบบัวบกผสม

ตัวอย่าง	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ (°Brix)*
น้ำใบบัวบกสด	1.60±0.30
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน	12.30±0.10
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อม	12.30±0.10
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์	12.60±0.20

หมายเหตุ : *ค่าเฉลี่ย ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการทดลองตัวอย่างน้ำใบบัวบก 4 ตัวอย่าง พบว่าในการหาปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด น้ำบัวบกสดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.60° Brix , น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อมร้อนเท่ากับ 12.30° Brix, น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อมมีค่าเท่ากับ 12.30° Brix และน้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์ที่อุณหภูมิ 60°C เวลา 20 วินาที เท่ากับ 12.60° Brix

ตารางที่ 6 ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของน้ำใบบัวบกสด น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อม และน้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์

ตัวอย่าง	ค่าความเป็นกรด-ด่าง*
น้ำใบบัวบกสด	
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน	
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อม	
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์	

หมายเหตุ : * ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

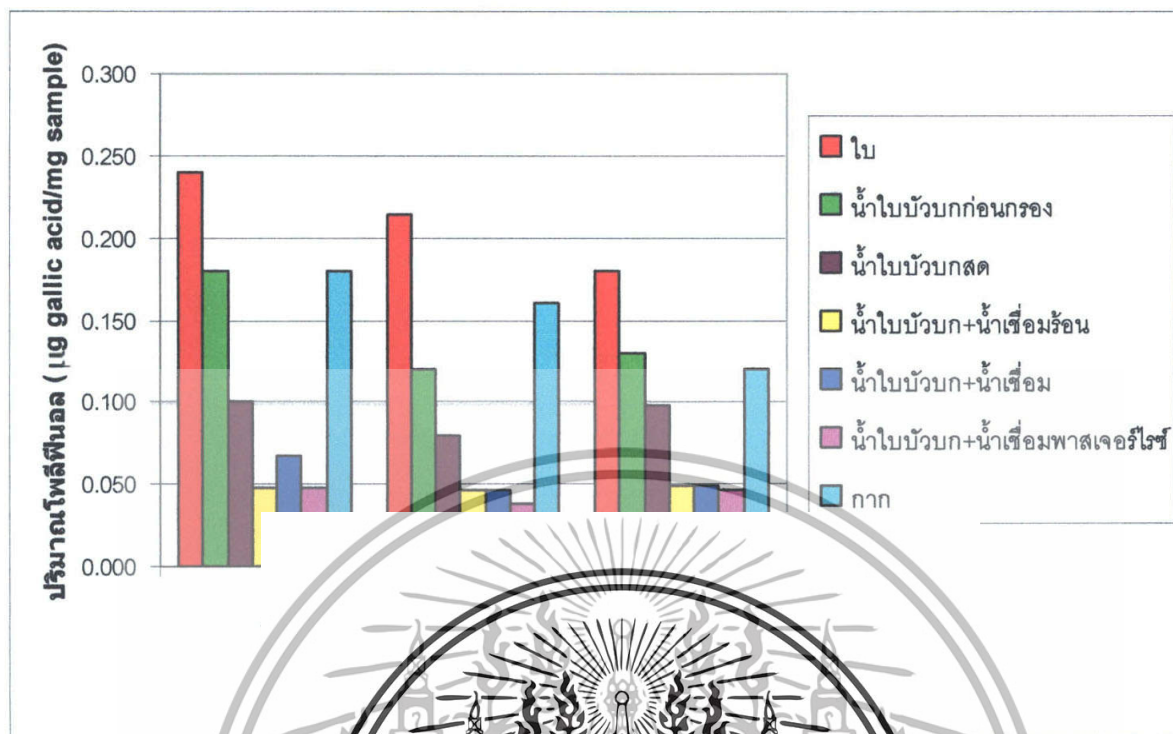
ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่มีค่ามีผลต่อปริมาณของแข็ง

เริ่มต้นจนถึงเติมน้ำเชื่อมแต่จะ

4.2 ปริมาณสารประกอบฟีนอลิก

จากการศึกษาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดในตัวอย่าง 7 ตัวอย่าง ได้แก่ ใบบัวบก, น้ำใบบัวบกก่อนกรอง, น้ำใบบัวบกสด, น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อมร้อน, น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อม, น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์และกาก โดยใช้กรดแกลลิก (gallic acid) เป็นสารประกอบฟีนอลมาตรฐานและรายงานผลการทดลองเป็น ไมโครกรัมสมมูลของกรดแกลลิกต่อ มิลลิลิตรตัวอย่าง ผลการทดลอง แสดงในภาพที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6 ปริมาณโพลีฟีนอล น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน

ตารางที่ 7 ปริมาณโพลีฟีนอลผสมน้ำเชื่อมร้อน น้ำใบ

รวมผสมน้ำเชื่อม

สด น้ำใบบัวบก

ตัวอย่าง	ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด (ไมโครกรัมต่อมิลลิกรัม)*
ใบบัวบกสด	0.211±0.30
น้ำใบบัวบกก่อนกรอง	0.143±0.30
น้ำใบบัวบกสด	0.093±0.01
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมร้อน	0.048±0.00
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อม	0.054±0.01
น้ำใบบัวบกผสมน้ำเชื่อมพาสเจอร์ไรซ์	0.044±0.00
กาก	0.153±0.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ : * ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการทดลองหาปริมาณโพธิ์ฟีนอลทั้งหมดของบ๊วบก 7 ตัวอย่าง คือ บ๊วบกสด, บ๊วบกก่อนกรอง, บ๊วบกบ๊วบกสด, บ๊วบกบ๊วบกสดผสมน้ำเชื่อม, บ๊วบกบ๊วบกสดผสมน้ำเชื่อมร้อน, บ๊วบกบ๊วบกผสมน้ำเชื่อมเย็นพาสเจอร์ไรด์และกาก โดยการสกัดด้วยน้ำสะอาดพบว่าปริมาณโพธิ์ฟีนอลทั้งหมดในบ๊วบกสดมีค่ามากที่สุดเฉลี่ยของทั้ง 3 ซ้ำของการทดลอง คือ 0.211 ไมโครกรัมของกรดแกลลิกต่อมิลลิกรัมของสารสกัด รองลงมาในกากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.153 ไมโครกรัมของกรดแกลลิกต่อมิลลิกรัมของสารสกัด และพบว่าปริมาณสารโพธิ์ฟีนอลทั้งหมดจะลดลงตามลำดับดังนี้ บ๊วบกก่อนกรอง, บ๊วบกบ๊วบกสด, บ๊วบกบ๊วบกสดผสมน้ำเชื่อมเย็น, บ๊วบกบ๊วบกสดผสมน้ำเชื่อมร้อนและ บ๊วบกบ๊วบกผสมน้ำเชื่อมเย็นพาสเจอร์ไรด์จะมีค่าน้อยที่สุดเฉลี่ยคือ 0.044 ไมโครกรัมของกรดแกลลิกต่อมิลลิกรัมของสารสกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพของใบบัวบกและน้ำใบบัวบกโดยการวัดสี, วัดค่าความเป็นกรด-ด่าง และปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ พบว่า สีของใบบัวบกมีลักษณะเข้มกว่าสีของกากเนื่องจากกากได้มีการสกัดน้ำใบบัวบกออกมบางส่วนทำให้สีของกากจางลง ส่วนค่า pH ของน้ำใบบัวบกมีค่าเฉลี่ย คือ 6.07 และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำใบบัวบกสด คือ 1.6 °Brix แต่เมื่อได้ทำการเติมน้ำเชื่อม ในอัตราส่วน 1:1 ทำให้มีปริมาณของแข็งที่ละลายได้มีค่ามากขึ้น

กระบวนการผลิตน้ำใบบัวบก 1 ลิตรและน้ำใบบัวบกสด 1 ลิตรในน้ำเชื่อมร้อน, น้ำใบบัวบกสดผสมน้ำนั้น มีปริมาณ โพลีฟีนอลทั้งหมด คำนวณจาก น้ำเชื่อมที่ผสมในน้ำใบบัวบกสดผสมน้ำ โพลีฟีนอลทั้งหมดในน้ำใบบัวบกสดผสมน้ำอย่างไรก็ตาม สารประกอบ โพลีฟีนอลทั้งหมดทำได้หลายวิธี นอกจากนี้ควมนอลทั้งหมดคอยู่มากน้ำเพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภ

บ่น้ำใบบัวบกสด สเจอร์ไรด์มี เอนอลทั้งหมด ความร้อนของ น้ำให้ปริมาณสาร มันใจว่า เอนอนูกลอิสระซึ่ง มีปริมาณ โพลีฟีน เป็นคั้น

เอกสารอ้างอิง

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2545. ประโยชน์ของสมุนไพรในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน. 1. กรุงเทพฯ : บริษัทแสงมงคล ออฟ เซ็ท จำกัด.

ชวลีกร สีนทรรัตน์. 2549. ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกและสมบัติการต้านปฏิกิริยาออกซิเดชันของสารสกัดจากเปลือกและเนื้อกล้วยน้ำว้าที่ระดับความสุกต่างกัน. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา ศึกษาระบบอาหาร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หน้า 58-71.

ประพันธ์ ปิ่นศิริโรคม. ๒๕๔๕ ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมดในกล้วยน้ำว้าและกล้วยสุกที่

ผลิตกันที่

เขตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อคุณภาพทรัพย์สินทางปัญญา

รวมสุขุม

ฐาน. กรุงเทพฯ

มนตรี แสนสุข. สมุนไพร

Print And

Design Co.,

วัลลภ วิษะรังสรรค์ และ

ทดสอบฤทธิ์

ด้านอนุมูลอิสระ

9(1).73 – 80

A.Abdul Hamid, Shah

activities of

various extr

169

Alonso , A. , Castro ,

the antioxidant power

of brandies at

content in

polyphenols. Food Res. Int. 37 : 715-721.

AOAC.1995. Official Methods of Analysis of AOAC International. 10th edition. Arlington, Virginia.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

การคำนวณปริมาณสารประกอบโพลีฟีนอลทั้งหมดในตัวอย่างในตัวอย่างใบบวบก,น้ำใบบวบชนิดต่างๆ และกาก

ตารางที่ 8 ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 730 นาโนเมตร ของสารละลายกรดแกลลิกมาตรฐาน

ปริมาณกรดแกลลิก (ไมโครกรัม)	ค่าการดูดกลืนแสงที่ 730 นาโนเมตร			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ค่าเฉลี่ย
0	0	0	0	0.000
20	0.168	0.167	0.167	0.167
40			06	0.304
60			47	0.443
80			71	0.557
100			02	0.715
120			39	0.843
140			61	0.965
160			19	1.111

ภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณกรดแกลลิกและค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 730 นาโน

เมตร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมการจากกราฟมาตรฐานกรดแกลลิก

$$Y = 0.0068x$$

เมื่อ $Y =$ ค่าการดูดกลืนแสงของตัวอย่างน้ำส้มสายชูหมักที่ความยาวคลื่น 730 นาโนเมตร
 $X =$ ปริมาณกรดแกลลิก (ไมโครกรัม)

ตัวอย่างการคำนวณ

การคำนวณ หาปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมดครั้งที่ 1

ตัวอย่างที่ใช้ คือ ไบบิวค น้ำหนัก 0.5 กรัม (diluted 50 เท่า = 0.025 mL)

จากสมการเส้นตรง $y = 0.0068 x$

แทนค่า Absorbance ในสมการเส้นตรง

ปริมาณ Gallic : 11

น้ำไบบิวค 0.01

ถ้า น้ำไบบิวค 100 ml

ปริมาณโพลีฟีนอลทั้ง

ตัวอย่างที่ใช้ คือ น้ำ

จากสมการเส้น

แทนค่า Absorb

ปริมาณ Gallic :

น้ำไบบิวค 0.01 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล 90×10^{-6} กรัม

ถ้า น้ำไบบิวค 100 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล $90 \times 10^{-6} \times 50$ กรัม

0.025

ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด = 0.18 % (w/v)

ตัวอย่างที่ใช้ คือ น้ำใบบัวบกสด ปริมาตร 0.5 mL(diluted 50 เท่า = 0.025 mL)

$$\text{จากสมการเส้นตรง} \quad y = 0.0068 x$$

แทนค่า Absorbance ในสมการเส้นตรง

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณ Gallic acid} &= 0.341 / 0.0068 \\ &= 50.15 \quad \mu\text{g} \end{aligned}$$

น้ำใบบัวบก 0.01 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล 50.15×10^{-6} กรัม

ถ้า น้ำใบบัวบก 100 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล $\frac{50.15 \times 10^{-6} \times 50}{0.025}$ กรัม

$$\text{ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด} = 0.10 \quad \% \text{ (w/v)}$$

ตัวอย่างที่ใช้ คือ น้ำใบ

จากสมการเส้นตรง

แทนค่า Absorbance

ปริมาณ Gallic acid

น้ำใบบัวบก 0.01

ถ้า น้ำใบบัวบก 100 ml

ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด

ตัวอย่างที่ใช้ คือ น้ำใบบัวบกสด + น้ำเชื่อมร้อน ปริมาตร 0.5 mL(diluted 50 เท่า = 0.025 mL)

$$\text{จากสมการเส้นตรง} \quad y = 0.0068 x$$

แทนค่า Absorbance ในสมการเส้นตรง

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณ Gallic acid} &= 0.143 / 0.0068 \\ &= 21.03 \quad \mu\text{g} \end{aligned}$$

น้ำใบบัวบก 0.01 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล 21.03×10^{-6} กรัม

ถ้า น้ำใบบัวบก 100 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล $\frac{21.03 \times 10^{-6} \times 50}{0.025}$ กรัม

ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมดในใบบัวบก = 0.043 % (w/v) ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างที่ใช้ คือ น้ำใบข้าวบด + น้ำเชื่อมเย็น พาสเจอร์ไรซ์ 0.5 mL (diluted 50 เท่า = 0.025 mL)

$$\text{จากสมการเส้นตรง } y = 0.0068x$$

แทนค่า Absorbance ในสมการเส้นตรง

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณ Gallic acid} &= 0.162 / 0.0068 \\ &= 23.82 \text{ } \mu\text{g} \end{aligned}$$

น้ำใบข้าวบด 0.01 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล 23.82×10^{-6} กรัม

ถ้า น้ำใบข้าวบด 100 ml มีปริมาณโพลีฟีนอล $\frac{23.82 \times 10^{-6} \times 50}{0.025}$ กรัม

$$\text{ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด} = 0.048 \text{ \% (w/w)}$$

ตัวอย่างที่ใช้ คือ กากใ

จากสมการเส้น

แทนค่า Absorba

ปริมาณ Gallic

น้ำใบข้าวบด 0.01 ml

ถ้า น้ำใบข้าวบด 100 ml

ปริมาณโพลีฟีนอลทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้